

dr martin glamuzina

delta neretve

Škafi i Filipa za njicanje i
nagomenu iz Neretve
Dopetiti, 29. 12. 1995. *M. Glamuzina*

YU ISBN 86-80209-01-5

Dr Martin Glamuzina

DELTA NERETVE

PROMJENE AGRARNOG PEJSAŽA U
DELTI NERETVE

Zagreb
1986

Urednik: doc. dr **Adolf MALIĆ**

Recenzenti: doc. dr **Adolf MALIĆ**
prof. dr **Josip RIĐANOVIĆ**

Tehnički urednik, lektor, crteži: doc. dr **Dragutin FELETAR**

Fotografije: dr **Martin GLAMUZINA** i Foto-studio: **Fabijan LISIČIĆ**, Metković

Nakladnik: **SAVEZ GEOGRAFSKIH DRUŠTAVA HRVATSKE**
Zagreb, Marulićev trg 19

Za nakladnika: doc. dr **Dragutin FELETAR**

Ova knjiga izdana je uz finansijsku pomoć organizacija udruženog rada i društveno-političke zajednice općina Metković i Kardeljevo

Na naslovnoj stranici: Neretvanske trupice (čamci) na rijeci Norin kod sela Vid

Tisak: **VARTEKS – RO TISKARA**, Varaždin 1986.

PREDGOVOR

Delta Neretve u SR Hrvatskoj jedno je od prirodno i gospodarski najatraktivnijih područja naše Jadranske obale. Ovdje su se na jednom razmjerno malom geografskom području licem u lice našli duga i zanimljiva povijest, različitost geografskih osobina, vjekovna borba čovjeka s prirodom i zaostalošću, te uspješna suvremena ekonomska i društvena valorizacija delte. Obilje događaja i građe od antičke Narone do danas, a pogotovo suvremena transformacija delte, doista su zahvalna tema za istraživače iz mnogih znanosti i njihovih grana. Međutim, stjecajem okolnosti o delti se dosad ipak pisalo srazmjerno malo, a pogotovo nedostaju sintetička djela i prikazi. Dakako, dosad je objavljeno podosta pojedinačnih radova i članaka razbacanih po našoj i stranoj periodici (osobito u novije vrijeme), značajne su i knjige Blaškovića i Smoljana, a izuzetno vrijednih podataka ima i u stručno-znanstvenim studijama koje su pratile radove na melioraciji delte. Međutim, sve je to očito premalo i nedostavno da bi se temeljitije istražio i objasnio ovaj prirodno i društveno atraktivan dio naše obale. U tom kontekstu osobito nedostaju i geografske studije, pogotovo takvog karaktera koje bi na jednom mjestu objedinjavale glavne geografske karakteristike delte.

Geograf, **dr Martin Glamuzina**, dugi niz godina bavi se istraživanjem geografskih osobina delte, pa je s temom iz svojeg rodnog kraja prvo diplomirao, zatim magistrirao i doktorirao na Geografskom odjelu PMF-a u Zagrebu. U skladu s dosadašnjom praksom, Savez geografskih društava Hrvatske potaknuo je izdavanje (priredene) doktorske disertacije dra Martina Glamuzine, kako bi, eto, delta Neretve konačno dobila i jednu primjerenu geografsku studiju. Dakako, ova je knjiga prva opširnija i cjelovitija geografska studija o delti Neretve, pa nije mogla (niti je to bilo planirano sadržajem) obuhvatiti sve relevantne elemente suvremenih geografskih promjena u ovom kraju. To znači da ova istraživanja valja nastaviti i intenzivirati, a nadamo se da će izdavanje ove knjige biti u tom pravcu značajan poticaj.

U ovoj knjizi dat je na pregledan i sintetičan način prikaz suvremenih promjena u agraru delte Neretve. Radi se o temeljitoj analizi glavnih prirodnih karakteristika delte, koje bitnije utječu na agrarno iskorištavanje kraja – to se pogotovo odnosi na osobine reljefa, klime i osobito voda na području općine Metković i Kardeljevo. Zatim slijedi prikaz razvoja regulacije i melioracije delte, dakako s težištem na najsuremenije promjene. S obiljem statističkih podataka i kartografskih prikaza (što se dobrim dijelom temelji i na vlastitim istraživanjima putem anketa), razrađen je utjecaj melioracija na suvremene promjene u agrarnoj proizvodnji, te na naseobene i prostorne promjene u delti. Na taj je način data zaokružena slika uzročno-posljedične povezanosti procesa privodenja kulturi jednog prirodno izuzetno atraktivnog prostora i suvremenih demografskih, gospodarskih i prostornih promjena u njemu. To su ujedno procesi koji se vrlo brzo mijenjaju u prostoru i vremenu, pa će ih trebati i nadalje istraživati, pratiti i analizirati.

S obzirom na materijalne prilike u kojima djeluje Savez geografskih društava Hrvatske, izdavanje ove knjige bilo bi nemoguće bez razumijevanja i pomoći radnih organizacija i društveno-političkih zajednica iz delte Neretve. Očito je na primjeru ove knjige došlo do uspješne i primjerne suradnje znanosti i privrede, jer je izdavanje pomogao velik broj zainteresiranih subjekata, potičući na taj način ne samo geografska već i druga istraživanja o delti Neretve.

Izdavanje knjige »Delta Neretve« financijski su pomogli: RO PIK »Neretva« Opuzen, SOUR »Slavija« PPK Zagreb OOUR »Neretvanka« Opuzen, RO »Poduh« Metković, Zajednica usmjerenog obrazovanja općine Metković, SIZ privrede i neprivrede općine Metković, Skupština općine Metković, SIZ kulture općine Metković, RO »Razvitak« Metković, RO »Elektrodalmacija« Split OOUR »Elektroneretva« Metković, RO »Neretvanski partizan« Metković, RO »Beton« Metković, OOUR »Luka« Metković, RO »Saobraćajno« Metković, RO »Biokovo« Metković, RO »Opuzenka« Metković, RO »Mehanika« Metković, RO »Naronaplast« Metković, SOUR »Jugoplastika« OOUR »Napredak« Metković, Mjesna zajednica »Centar« Metković, SUBNOR općine Metković, Općinska konferencija SSRN općine Metković, Općinski komitet SK Metković, Savez rezervnih vojnih starješina općine Metković, Općinsko vijeće Saveza sindikata Metković, SIZ odgoja i osnovnog obrazovanja općine Metković, RO »Progres« Metković, Poljoprivredna zadruga Kula Norinska Metković, Općinsko vijeće Saveza sindikata Kardeljevo, SIZ za razvoj privrede i neprivrede općine Kardeljevo, Zajednica usmjerenog obrazovanja općine Kardeljevo, Skupština općine Kardeljevo, SIZ kulture općine Kardeljevo, RO »Luka Ploče« Kardelje-